

Prese un informācija

Eiropas Savienības Vispārējā tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 34/22
Luksemburgā, 2022. gada 23. februārī

Spriedumi lietās T-834/17 un T-540/18
United Parcel Service/Komisija un ASL Aviation Holdings un ASL Airlines (Ireland)/Komisija

Vispārējā tiesa noraida divas *UPS* un *ASL Aviation Holdings* prasības par zaudējumu atlīdzību

Divas sabiedrības lūdza atlīdzināt ekonomisko kaitējumu, kas tām esot nodarīts tāda Komisijas lēmuma prettiesiskuma dēļ, ar kuru paziņotā koncentrācija ir atzīta par nesaderīgu ar iekšējo tirgu

Ar 2013. gada 30. janvāra lēmumu (turpmāk tekstā – “strīdīgais lēmums”) ¹ Eiropas Komisija par nesaderīgu ar iekšējo tirgu atzina paziņoto koncentrāciju (apvienošanas) starp *United Parcel Service, Inc.* (turpmāk tekstā – “*UPS*”) un *TNT Express NV* (turpmāk tekstā – “*TNT*”) – diviem uzņēmumiem, kas darbojas starptautisko sīkpaku eksprespiegādes pakalpojumu tirgos.

Lai gan *UPS* bija publiski paziņojusi par atteikšanos no šīs koncentrācijas, tā cēla Vispārējā tiesā prasību atcelt strīdīgo lēmumu. Vispārējā tiesa ar 2017. gada 7. marta spriedumu ² apmierināja šo prasību, un Tiesa ar 2019. gada 16. janvāra spriedumu ³ noraidīja Komisijas apelācijas sūdzību par minēto spriedumu.

Tikmēr Komisija par saderīgu ar iekšējo tirgu atzina paziņoto koncentrāciju starp *TNT* un *FedEx Corp.*, kas ir *UPS* konkurente ⁴.

2017. gada beigās *UPS* cēla pret Komisiju prasību par zaudējumu atlīdzību, lūdzot atlīdzināt ekonomisko kaitējumu, kas šai sabiedrībai esot nodarīts strīdīgā lēmuma prettiesiskuma dēļ ⁵. 2018. gadā prasību par zaudējumu atlīdzību cēla arī sabiedrības *ASL Aviation Holdings DAC* un *ASL Airlines (Ireland) Ltd* (turpmāk tekstā kopā – “sabiedrības *ASL*”), kas pirms strīdīgā lēmuma pieņemšanas bija noslēgušas ar *TNT* komercīgumus, kuri bija jāizpilda pēc *UPS* un *TNT* koncentrācijas apstiprināšanas ⁶.

Vispārējās tiesas septītā palāta paplašinātā sastāvā noraida abas šīs prasības par zaudējumu atlīdzību.

Vispārējās tiesas vērtējums

UPS prasības par zaudējumu atlīdzību noraidīšana (lieta T-834/17)

Savā prasībā par zaudējumu atlīdzību *UPS* apgalvo, ka, pieņemot strīdīgo lēmumu, Komisija ir pieļāvusi pietiekami būtiskus Savienības tiesību pārkāpumus, kas var izraisīt Savienības ārpuslīgumisko atbildību. *UPS* ieskatā, Komisija, pirmkārt, ir pārkāpusi tās procesuālās tiesības administratīvajā procesā, otrkārt, nav ievērojusi pienākumu norādīt pamatojumu un, treškārt, ir pieļāvusi kļūdas saistībā ar paziņotās koncentrācijas vērtēšanu pēc būtības.

¹ Komisijas Lēmums C(2013) 431 (2013. gada 30. janvāris), ar ko koncentrāciju atzīst par nesaderīgu ar iekšējo tirgu un EEZ līguma darbību (Lieta COMP/M.6570 – *UPS/TNT Express*); skat. arī Komisijas paziņojumu presei IP/13/68.

² Vispārējās tiesas spriedums, 2017. gada 7. marts, *United Parcel Service/Komisija*, T-194/13 (skat. arī PP Nr. 23/17).

³ Spriedums, 2019. gada 16. janvāris, *Komisija/United Parcel Service*, C-265/17 P (skat. arī PP Nr. 3/19).

⁴ Lēmums (2016. gada 8. janvāris), ar ko koncentrāciju atzīst par saderīgu ar iekšējo tirgu un EEZ līguma darbību (Lieta M.7630 – *FedEx/TNT Express*), kura kopsavilkums ir publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (OV 2016, C 450, 12. lpp.).

⁵ Lieta T-834/17, *United Parcel Service/Komisija*.

⁶ Lieta T-540/18, *ASL Aviation Holdings un ASL Airlines (Ireland)/Komisija*.

Iesākumā Vispārējā tiesa atgādina, ka, lai iestātos Savienības ārpuslīgumiskā atbildība, ir jābūt izpildītiem trīs kumulatīviem nosacījumiem, proti, ir jāpastāv pietiekami būtiskam tādas tiesību normas pārkāpumam, ar kuru tiek piešķirtas tiesības privātpersonām, kaitējumam ir jābūt reālam un ir jābūt tiešai cēloņsakarībai starp pārkāpumu un nodarīto kaitējumu.

Runājot, pirmkārt, par apgalvoto *UPS* procesuālo tiesību neievērošanu administratīvajā procesā, *UPS* pārmet Komisijai, pirmām kārtām, ka tā neesot paziņojusi nedz ekonometriskā modeļa galīgo redakciju, kas izmantota, lai analizētu paziņotās koncentrācijas ietekmi uz cenām, nedz no šīs koncentrācijas izrietošo efektivitātes ieguvumu vērtējuma kritērijus. Otrām kārtām, *UPS* uzskata, ka Komisija ir pārkāpusi tās tiesības piekļūt informācijai, ko administratīvajā procesā bija sniegusi *FedEx*.

Attiecībā uz Komisijas izmantotā ekonometriskā modeļa pēdējās redakcijas nepaziņošanu Vispārējā tiesa norāda, ka saskaņā ar piemērojamo tiesisko regulējumu Komisijai patiešām bija pienākums šo pēdējo redakciju darīt zināmu *UPS*. Tā kā Komisijas rīcības brīvība šajā ziņā ir ļoti neliela vai pat nekāda, tā, nepaziņodama *UPS* šo modeli, ir pieļāvusi pietiekami būtisku šī uzņēmuma tiesību uz aizstāvību pārkāpumu. Ņemot vērā judikatūru, kas attiecas uz tiesību uz aizstāvību ievērošanu, un Tiesas 2019. gada 16. janvāra spriedumu, šis *UPS* tiesību pārkāpums turklāt nav attaisnojams ar Komisijas apgalvoto Savienības tiesību skaidrības trūkumu.

Vispārējā tiesa noraida arī Komisijas aizstāvības argumentu par to, ka pirms ekonometriskā modeļa izveides esot notikusi vairākkārtēja viedokļu apmaiņa ar *UPS*. Proti, nepaziņodama ekonometriskā modeļa galīgo redakciju, Komisija ne tikai novērsa procesuālu ierobežojumu, kura mērķis ir garantēt Savienības koncentrāciju kontroles procedūras leģitimitāti un taisnīgumu, bet arī radīja attiecībā uz *UPS* situāciju, kurā tā nevarēja saprast daļu no strīdīgā lēmuma motīviem.

Turpretim, runājot par faktu, ka *UPS* nav darīti zināmi no paziņotās koncentrācijas izrietošo efektivitātes ieguvumu vērtējuma kritēriji, Vispārējā tiesa norāda, ka neviena koncentrāciju kontroles jomā piemērojamā Savienības tiesību norma nenosaka Komisijai pienākumu iepriekš abstrakti definēt konkrētus kritērijus, pamatojoties uz kuriem tā plāno atzīt, ka efektivitātes ieguvumi varētu tikt uzskatīti par pārbaudāmiem. Šajos apstākļos ir juridiski nepamatota *UPS* argumentācija, ar kuru tā tiecas pierādīt, ka Komisijai bija tai jāpaziņo konkrēti kritēriji un pierādāmības sliekšņi, kurus Komisija plānoja piemērot, lai noteiktu, vai katrs no norādītajiem efektivitātes ieguvumiem ir pārbaudāms.

Turklāt Vispārējā tiesa noraida argumentus, saskaņā ar kuriem Komisija esot pārkāpusi *UPS* tiesības piekļūt noteiktiem dokumentiem, ko Komisijai administratīvajā procesā bija iesniegusi *FedEx*. Proti, tā kā *UPS* nav īstenojusi savas piekļuves tiesības savlaicīgi un piemērojamās tiesību aktos paredzētajos veidos (nav vērsusies pie uzklaustīšanas amatpersonas), tā nav izpildījusi nosacījumus, lai saņemtu atlīdzību par apgalvoto kaitējumu, kas izrietot no minēto tiesību pārkāpuma.

Otrkārt, runājot par apgalvoto Komisijas pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, Vispārējā tiesa atgādina, ka Savienības tiesību akta pamatojuma nepietiekamība pati par sevi principā nevar izraisīt Savienības atbildību.

Treškārt, kas attiecas uz *UPS* argumentu par kļūdām saistībā ar paziņotās koncentrācijas vērtējumu pēc būtības, Vispārējā tiesa, lai gan tā apstiprina, ka Komisija ir pieļāvusi dažas kļūdas, tomēr norāda, ka šīs kļūdas nav atzīstamas par pietiekami būtiskiem Savienības tiesību pārkāpumiem, kas varētu izraisīt Savienības ārpuslīgumisko atbildību. Šajā ziņā Vispārējā tiesa precizē, ka, lai gan Komisija, neievērodama pašas paredzētos noteikumus (Ekonomisko pierādījumu sniegšanas paraugprakse), ir izmantojusi ekonometrisko modeli, kas ir būtiska novirze no ierastās prakses ekonomikas jomā, tomēr tai ir ievērojama novērtējuma brīvība minētā modeļa definēšanā. Turklāt savā paziņotās koncentrācijas ietekmes analizē Komisija ir balstījusies ne tikai uz minēto ekonometrisko modeli, bet arī veikusi konkrēta tirgus raksturlielumu vispārējo analīzi, konstatējot minētā tirgus raksturu un īpašības un no paredzētās koncentrācijas izrietošās sekas.

Visbeidzot, Vispārējā tiesa secina, ka *UPS* nav izdevies pierādīt, ka ir pieļautas acīmredzamas un būtiskas kļūdas, izvērtējot efektivitātes ieguvumu pārbaudāmību vai *FedEx* konkurences stāvokli paredzētajā koncentrācijā, nedz arī sniegt jebkādu netiešu pierādījumus, kas liecinātu par nevienlīdzīgu attieksmi attiecībā uz lēmumu, kurš attiecas uz *FedEx* un *TNT* apvienošanu, un strīdīgo lēmumu.

Tādējādi konstatējusi, ka pietiekami būtisks *UPS* procesuālo tiesību pārkāpums administratīvajā procesā izpaužas tikai kā tas, ka nav paziņota ekonometriskā modeļa galīgā redakcija, ko Komisija izmantojusi, lai analizētu paziņotās koncentrācijas ietekmi uz cenām, turpinājumā Vispārējā tiesa pārbauda, vai pastāv tieša cēloņsakarība starp šo prettiesiskumu un *UPS* apgalvoto kaitējumu, proti, pirmkārt, izmaksām saistībā ar tās dalību paziņotās *FedEx* un *TNT* koncentrācijas kontroles procedūrā, otrkārt, maksājumu, kas veikts *TNT* labā kā līgumiska kompensācija ar *TNT* noslēgtā apvienošanās līguma izbeigšanas dēļ, un, treškārt, negūto peļņu saistībā ar neiespējamību izpildīt minēto apvienošanās līgumu.

Vispirms, runājot par izmaksām saistībā ar *UPS* dalību paziņotās *FedEx* un *TNT* koncentrācijas kontroles procedūrā, Vispārējā tiesa konstatē, ka šī dalība acīmredzami ir bijusi *UPS* brīvas izvēles rezultāts. Tādējādi *UPS* procesuālo tiesību pārkāpumu, kas pieļauts šīs pašas sabiedrības un *TNT* koncentrācijas kontroles procedūrā, nevar uzskatīt par noteicošu cēloni izmaksām, kuras ir saistītas ar tās dalību *FedEx* un *TNT* koncentrācijas kontroles procedūrā. Tāpat, tā kā kompensācijas maksājums *TNT* labā saistībā ar līguma izbeigšanu izriet no līgumsaistībām, kas noteiktas starp *UPS* un *TNT* noslēgtajā apvienošanās līgumā, strīdīgajā lēmumā pieļautais prettiesiskums nevar tikt atzīts par noteicošu cēloni šim kompensācijas maksājumam *TNT* labā.

Visbeidzot, attiecībā uz apgalvoto *UPS* negūto peļņu Vispārējā tiesa norāda, ka nevar prezumēt, ka gadījumā, ja *UPS* procesuālās tiesības šīs pašas sabiedrības un *TNT* koncentrācijas kontroles procedūrā netiktu pārkāptas, šī koncentrācija tiktu atzīta par saderīgu ar iekšējo tirgu. Papildus tam *UPS* nav nedz pierādījusi, nedz sniegusi informāciju, kas ļautu Vispārējai tiesai secināt, ka šī pārkāpuma neesamības gadījumā Komisija būtu atzinusi minēto koncentrāciju par saderīgu ar iekšējo tirgu. Turklāt *UPS* atteikšanās no paredzētās koncentrācijas kopš strīdīgā lēmuma pasludināšanas nozīmē jebkādas tiešas cēloņsakarības pārrāvumu starp konstatēto prettiesiskumu un apgalvoto kaitējumu.

Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, Vispārējā tiesa secina, ka *UPS* nav izdevies pierādīt, ka tās procesuālo tiesību pārkāpums šīs pašas sabiedrības un *TNT* koncentrācijas kontroles procedūrā būtu atzīstams par noteicošu cēloni apgalvotajam kaitējumam. Tādēļ tā noraida *UPS* prasību par zaudējumu atlīdzību kopumā.

Sabiedrību ASL prasības par zaudējumu atlīdzību noraidīšana (lieta T-540/18)

Sabiedrību ASL celtajā prasībā par zaudējumu atlīdzību tiek lūgts atlīdzināt apgalvoto negūto peļņu, kas izrietot no neiespējamības – strīdīgā lēmuma dēļ – izpildīt ar *TNT* noslēgtos komercīgumus. Šī prasījuma atbalstam sabiedrības ASL apgalvoja, ka Komisija ir pieļāvusi šo sabiedrību un *UPS* pamattiesību pārkāpumu, kā arī būtiskas un acīmredzamas kļūdas savā vērtējumā attiecībā uz paziņoto *UPS* un *TNT* koncentrāciju.

Pirmkārt, Vispārējā tiesa konstatē, ka sabiedrības ASL, lai pamatotu savu prasību par zaudējumu atlīdzību, nevar atsaukties uz *UPS* tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, kas esot pieļauts pēdējās minētās sabiedrības un *TNT* koncentrācijas kontroles procedūrā. Proti, saskaņā ar Vispārējās tiesas pastāvīgo judikatūru ir nepieciešams, lai ar tiesību normu, uz kuru atsaucas prasības par zaudējumu atlīdzību atbalstam, nodrošinātā aizsardzība būtu efektīva attiecībā uz personu, kas uz to atsaucas, un tārad, lai šī persona būtu viena no tām, kurām ar konkrēto normu ir piešķirtas tiesības.

Otrkārt, Vispārējā tiesa kā nepamatotus noraida sabiedrību ASL argumentus, saskaņā ar kuriem *UPS* un *TNT* koncentrācijas kontroles procedūrā Komisija esot pārkāpusi to pamattiesības, it īpaši Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. pantā nostiprinātās tiesības uz labu pārvaldību. Šajā ziņā Vispārējā tiesa precizē – tā kā sabiedrības ASL ir brīvi izvēlējušies nepiedalīties šajā

procedūrā, tām nav pamata atsaukties uz apgalvoto to pamattiesību pārkāpumu, ko Komisija būtu pieļāvusi šīs procedūras ietvaros.

Treškārt, Vispārējā tiesa kā nepieņemamu noraida prasības pamatu, kas attiecas uz būtiskām un acīmredzamām kļūdām vērtējumā, kuras Komisija esot pieļāvusi, izvērtējuma *UPS* un *TNT* koncentrāciju, jo sabiedrības *ASL* šajā ziņā vienīgi atsaucas uz lietā T-834/17 iesniegto *UPS* prasības pieteikumu.

Ņemot vērā šos apsvērumus, Vispārējā tiesa, konstatējusi, ka sabiedrības *ASL* nav pierādījušas pietiekami būtisku Savienības tiesību pārkāpumu esamību strīdīgajā lēmumā, noraida to prasību kā nepamatotu.

ATGĀDINĀJUMS. Apelācijas sūdzību, kas attiecas tikai uz tiesību jautājumiem, par Vispārējās tiesas nolēmumu var iesniegt Tiesā divu mēnešu un desmit dienu laikā no nolēmuma paziņošanas brīža.

ATGĀDINĀJUMS. Atcelšanas prasības ir vērstas uz to, lai atceltu Savienības iestāžu tiesību aktus, kas ir pretrunā Savienības tiesībām. Noteiktos apstākļos dalībvalstis, Eiropas iestādes un privātpersonas var celt atcelšanas prasību Tiesā vai Vispārējā tiesā. Ja prasība ir pamatota, tiesību akts tiek atcelts. Attiecīgajai iestādei ir jānovērš iespējamās nepilnības tiesiskajā regulējumā, kas radušās sakarā ar tiesību akta atcelšanu.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Vispārējai tiesai nav saistošs.

Pilns spriedumu ([T-834/17](#) un [T-540/18](#)) teksts tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami no “[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106